

**OPPSUMMERING FRA TO MØTER I OSLO PÅ FN-DAGEN 24.10.18,
i regi av FN-sambandet og andre norske FN-organisasjoner.**

Norge innfører nye læreplaner i 2020 for både grunnskolen og videregående skole. Bakgrunnen er bl.a. bærekraftsmålene. Vi skal utvikle hele mennesker, som skal se sammenhenger og konsekvenser av egne valg. Dette skal bidra til en mer bærekraftig utvikling.

Innlegg v/en ung kvinne fra Afghanistan

Mange kritiserer FN for pengesløsning og tungt byråkrati, men vi har ikke noe annet overordnet organ som internasjonalt kan ivareta felles drømmer, visjoner og mål.

FNs medlemsland har vedtatt 17 bærekraftsmål som felles arbeidsplan for verden for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringer. Som tema for dagen hadde FN-sambandet valgt ut Mål 4: *God utdanning*. Norge skal frem mot 2030 bl.a. måles på om utdanningsstrategier, læreplaner, lærerutdanning og elevvurderinger ivaretar:

- Utdanning for globalt medborgerskap
- Utdanning for bærekraftig utvikling
- Likestilling
- Menneskerettigheter

De nye læreplanene skal ha færre kompetansemål, og isteden gå i dybden. Planene har tre tverrfaglige, overgripende temaer, som skal inn i alle relevante fag: *Helse og Livsmestring, Demokrati og medborgerskap og Bærekraftig utvikling*. Man skal læres opp i kritisk tenkning og refleksjon (pga fake news), demme opp for antidemokratiske krefter, gjøre fagene mer praktiske og verdsette kunst og kultur. Elevene skal lære å se problemer fra flere vinkler og bli rustet til å møte et mangfoldig samfunn, samt forstå strukturer som hindrer likestilling. Rammeplaner for lærerutdanningen inneholder også fornyelser og utvidet forståelse av kompetansebegrepet som medborger i en globalisert verden.

Man skal læres opp til å mestre både det kjente og det ukjente, takle utfordringer og motgang. Til det trengs nye læringsstrategier, god samarbeidsstruktur og forskningsbasert kunnskap, og man skal læres opp i empirisk og empatisk tenkning.

Fagfornyelsen i skolen må ses i lys av bærekraftsmålene. Arbeidsplanen er for hele verden og betinger innsats både lokalt, nasjonalt og globalt. Målet er handlingskompetanse i et flerkulturelt samfunn, og Norge skal allerede i FNs høynivåuke i 2019 rapportere på mål 4 om «*God utdanning*».

FNs verdenserklæring for menneskerettighetene blir 70 år den 10.12.18. De er universelle, og artikkel 1 starter med: «*Alle mennesker er født frie ...*». Domstolene skal håndheve at statsmakten etterlever menneskerettighetene. Dessverre ser man at mange land blander jus og politikk og overstyrer domstolene, eksempelvis i Polen, Ungarn, Tyrkia, Russland og USA. Vi ble minnet om barnebruder, kjønnslemlestelse, menneskehandel og seksualisert vold, samt de barbariske handlingene i Jemen og Saudi-Arabia, som er store brudd på menneskerettighetene.

Menneskerettigheter og bærekraftsmål henger sammen. Skolen er en møteplass for mangfold og pluralisme - en verden i miniatyr - sa Judith Klein, medlem i den tverrfaglige gruppen som jobber med læreplanene. Hun avsluttet innlegget med å understreke at disse tanker, temaer, refleksjoner i første omgang skal omsettes i kompetansemål/læreplaner. Deretter skal de inn i klasserom og elevenes hoder, og føre til positive handlinger for en bærekraftig verden.

Siste del av FN-dagen ble tilbragt på Litteraturhuset. Alle fikk utdelt et nett med påtrykk av bærekraftsmålene og navn på arrangørene. Temaet på Litteraturhuset var «Migration in the Nordics». Statssekretær Torkil Åmland (FrP) i Justisdepartementet var første innleder og understreket Regjeringens strenge linje mot flyktninger. Han sa bl.a. at Norge ikke måtte la seg misbruke eller utnytte av økonomiske spekulanter. Innlegget fra paneldeltagerne med fakta og statistikk sto i grell kontrast til statssekretærens ord.

Daglig leder i FOKUS avsluttet møtet ved å gi oss det store bildet på migrasjon i verden. Hun summerte opp hovedgrunner til at mennesker flykter: borgerkrig, klimakatastrofer, sivile som lever i konfliktområder, kvinner utsatt for vold og seksuell trakassering, samt politiske og humanitære kriser.

I tillegg må vi huske at menneskerettighetene har trange kår hos mange ultrakonservative ledere, hvor sivilsamfunnet har mindre penger å leve av, understreket Gro Lindstad.

Hele «Karl Johan» var pyntet med bærekraftsbannere på FN-dagen.

Avslutning

Dagens tema hadde fokus på bærekraftig utvikling og menneskerettigheter. Derfor passet det godt at møteleder på Litteraturhuset leste opp hilsen fra FNs generalsekretær, António Guterres, i forbindelse med 70 års markeringen:

On the United Nations day, let us reaffirm our commitment.

- *To repair broken trust*
- *To heal our planet*
- *To leave no one behind*
- *To uphold dignity for one and all, as united Nations.*

Gerd Louise Molvig
Unionens FOKUS-kontakt